

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

1

Številka: 0650-00/12-5 iz.
Ljubljana, 3. 12. 2013

Osnutek

Z a p i s n i k

**5. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v sredo, 27. 11. 2013**

Predsednik je pričel 5. izredno sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 17.00 in zaključila ob 19.05 uri.

Opravičili so se:

- Janko Požežnik
- dr. Milan Medved
- Boris Popovič

Ostali odsotni:

- Bojan Kekec

Na sejo so bili vabljeni:

- dr. Gregor Virant, minister za notranje zadeve (k 1. točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

- dr. Gregor Virant, minister za notranje zadeve (k 1. točki dnevnega reda),
- mag. Bojan Trnovšek, generalni direktor Direktorata za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo, Ministrstvo za notranje zadeve (k 1. točki dnevnega reda),
- Nina Gregori, namestnica generalnega direktorja Direktorata za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo, Ministrstvo za notranje zadeve (k 1. točki dnevnega reda).

* * *

O sklicu izredne seje sem obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije gospoda Janka Vebra in predsednico Vlade Republike Slovenije gospo mag. Alenko Bratušek.

* * *

S sklicem 25. 11. 2013 so državne svetnice in svetniki prejeli dnevni red, ki je bil naslednji:

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP), EPA 1345-VI

Predsednik ni prejel predloga za razširitev dnevnega reda, zato je bil dnevni red naslednji:

DNEVNI RED

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP), EPA 1345-VI

1. točka dnevnega reda:

- **Predlog odločilnega veta na Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP), EPA 1345-VI**

Državni zbor je zakon sprejel na 19. redni seji 21. 11. 2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli isti dan po elektronski pošti.

Predlog odločilnega veta, ki ga je predlagala skupina državnih svetnikov (prvopodpisani Dušan Strnad), so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem 25. 11. 2013.

Predlog odločilnega veta je obravnavala Komisija za državno ureditev. Poročilo komisije so prejeli po elektronski pošti 26.11.2013. Prav tako so po elektronski pošti 26.11.2013 prejeli predlog zahteve Državnega sveta, da Državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem ponovno odloča.

Stališče Interesne skupine delojemalcev k predlogu odločilnega veta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 27.11.2013 in na klop.

Stališče Interesne skupine delodajalcev in stališče k predlogu odločilnega veta so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Stališče Interesne skupine negospodarskih dejavnosti k predlogu odločilnega veta so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Predlog odločilnega veta je predstavil Dušan Strnad.

Dr. Gregor Virant, minister za notranje zadeve, je predstavil predlog zakona.

Razpravljali so mag. Dušan Semolič, mag. Darija Kuzmanič Korva, Milan Lukić, Toni Dragar, Alojz Kovšca, Franc Kangler, mag. Stojan Binder, Branimir Štrukelj, dr. Zoran Božič, Branko Šumenjak, Branimir Štrukelj (replika), Miloš Pohole, Milan Lukić (replika), Alojz Kovšca, Franc Kangler (replika), dr. Janvit Golob, dr. Zoran Božič (replika), Milan Lukić (replika).

Na dileme iz razprave je odgovoril mag. Bojan Trnovšek, generalni direktor Direktorata za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo na Ministrstvu za notranje zadeve.

Svoj glas sta obrazložila dr. Radovan Stanislav Pejovnik in Jernej Verbič.

Predsednik je dal na glasovanje predlog zahteve Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. izredni seji 27. 11. 2013, ob obravnavi Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP), ki ga je Državni zbor sprejel na 19. redni seji 21. 11. 2013, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel

Z A H T E V O

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP).

Obrazložitev:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva, EPA 1345-VI, ki ga je Državni zbor sprejel na 19. redni seji, dne 21. 11. 2013, rešuje vprašanje povračila škodam osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva.

1. V prvem delu Državni svet opozarja na neprimerno in zavajajočo uporabo termina v zakonu, in sicer že v samem naslovu. Menimo, da bi bila primernejše uporaba izraza »prenos«. Poudarjamo, da je izraz »izbrisani« in predvsem njegova uporaba v mednarodni politologiji razvit v zvezi z baltskimi državami, kjer je bilo na deset tisoče Rusom dejansko odvzeto državljanstvo in so potem dolgo časa živeli kot nekakšni apatridi, praktično brez pravic. Uporaba tega izraza v povezavi z Republiko Slovenije je neprimerna in zavajajoča. Republika Slovenija je ravnala popolnoma nasprotno v času svoje osamosvojitve je omogočila pridobitev državljanstva Republike Slovenije pod zelo ugodnimi pogoji. Prav tako je omogočila ureditev statusa tujca. Pri tem je bilo potrebno izpeljati aktivnosti, ki so bile omogočene (državljanstvo, stalno prebivališče).

Nesporno je, da so državni organi Republike Slovenije in uradne osebe storile vse, da so seznanili takratne prebivalce o ureditvi statusa v Republiki Sloveniji. Dejstvo je, da je nad dvesto tisoč takratnih prebivalcev Republike Slovenije vedelo, da si morajo urediti status in si je status uredilo. Glede dela takratnih uradnih oseb so bile žal prevečkrat preslišane in javno objavljene izjave uradnih oseb (objavljene so bile leta 2003) v glasilu Združenja upravnih delavcev Slovenije Okno uprave). Pričevanja javnih uslužbencev iz upravnih enot kažejo na razumevanje, pomoč in profesionalni odnos do strank v postopkih.

2. Predlagatelj zakona je v predlogu v okviru ocene finančnih posledic zakona za državni proračun in druga javno finančna sredstva podal oceno, da bodo finančne posledice znašale okvirno 75.600,000 evrov za izplačilo na podlagi predlagane zakona določenih denarnih odškodnin v pravnem in sodnem postopku. V drugi obravnavi zakona na matičnem delovnem telesu je bil sprejet amandma, s katerim se je za četrtno povešala mesečna višina denarne odškodnine, kar znese približno 130 milijonov evrov. Takšno povišanje denarne odškodnine je vprašljivo ob skrajno zaostreni finančni situaciji v Republiki Sloveniji in s tem tudi zagotavljanje finančne stabilnosti Republike Slovenije. Upravičenec po tem zakonu bo upravičen do 50 evrov mesečne odškodnine. Glede višine odškodnine se zastavlja vprašanje sorazmernosti glede na teže posledic dejanj tudi v primerjavi na posledice dejanj totalitarnih režimov (taborišča, ukradeni otroci, otroci s Petrička, izvensodni poboji, zapori, zaplemba premoženja...). Navedeno povišanje pomeni več kot 12.000 evrov odškodnine v obliki pavšala. Sprejeti zakon omogoča še

uveljavljanje individualnih okoliščin in uveljavljanje odškodnine za konkretno nastalo materialno škodo v pravnem postopku. Glede na navedeno ni mogoče podati dejanske ocene vpliva na proračun in na druga javno finančna sredstva. Nesporno bodo višje. Sprejete rešitve zakona visoko obremenjujejo proračun Republike Slovenije, kar je ob skrajno zaostreni finančni situaciji posebno vprašljivo.

3. Sprejete rešitve v sprejeti noveli zakona za razliko od predloga zakona, širijo krog upravičencev. Takšna razširitev upravičencev ni utemeljena. Primerneje bi bilo sprejeti rešitve kot so bile predvidene v predlogu zakona. In sicer, za upravičenca je bila določena oseba, ki je bila prenesena iz registra stalnega prebivalstva v posebno evidenco, z urejenim statusom v Republiki Sloveniji, in sicer bodisi z dovoljenjem za stalno prebivanje ali s sprejemom v državljanstvo Republike Slovenije. Z ureditvijo statusa je oseba, ki je bila prenesena iz registra stalnega prebivalstva v posebno evidenco pokazala poseben interes oziroma željo za nadaljnje bivanje v Republiki Sloveniji.

Pri tem kaže upoštevati utemeljitev, kot jo je podal predlagatelj zakona v predlogu, in sicer: »Pri opredeljevanju upravičencev je predlagatelj sledil tudi odločitvi velika senata Evropsko sodišče za človekove pravice v zadevi Kurić in drugi proti Sloveniji, ko je presojal, kateri od pritožnikov so žrtve zatrjevanih kršitev in jim sam prisodil tudi odškodnino za nepremoženjsko škodo.« Poudarjamo, da je pri tem krogu upravičencev sledil krogu, kot je bil naveden v predlogu zakona in sicer za prenesene osebe, ki so pokazale interes oziroma željo za nadaljnje prebivanje v Republiki Sloveniji.

Potrebno je popraviti krivice tistim posameznikom, ki jim je bila krivica dejansko storjena. Poudarjamo, da so bili v preteklosti žal, neuspele ureditve omenjenega vprašanja, na po našem mnenju pravičen način, in sicer z individualno obravnavo s sprejemom ustavnega zakona. Žal so bili ti poskusi preslišani. Predlagatelj zakona je za rešitev vprašanja prenesenih, predlagal takšne rešitve, ki so nazadnje pripeljale do odškodnin. Vsi, ki so v preteklosti predhodno opozarjali, da se bo na koncu problematika osredotočila zgolj v problematiko glede višine odškodnine, so bili takrat zavrtni, češ da odškodnin ne bo. Danes imamo pred seboj vnovič Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva.

Zaradi vsega navedenega, še posebej zaradi neustreznih rešitev, s katerimi se odpira tudi vprašanje enakosti obravnave prenesenih in žrtev vojnega ter povojnega nasilja ter materialnih oškodovancev druge svetovne vojne in nesorazmerno obremenjevanje proračuna Republike Slovenije v skrajno zaostreni finančni situaciji Državni svet Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da ponovno odloča o Zakonu o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP).

* * *

Za poročevalca na seji Državnega zbora je bil določen državni svetnik Dušan Strnad.

Predlagana zahteva NI BILA SPREJETA (33 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 7 jih je glasovalo za, 20 pa jih je bilo proti).

- - -

Predsednik je zaključil 5. izredno sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se državnim svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

Marjan Maučec, mag. posl. ved
sekretar

Mitja Bervar
predsednik